

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, dnia 12 września 2022 r.

Poz. 2431

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IN.VII.743.44.2022.AB WOJEWODY OPOLSKIEGO

z dnia 29 czerwca 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) oraz art. 28 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r., poz. 503) – **stwierdzam częściową nieważność uchwały nr XLVII/506/2022 Rady Miejskiej w Kietrze z 24 maja 2022 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Kietrz w zakresie, w jakim dopuszczono możliwość realizacji na terenie 34R sieci infrastruktury technicznej w strefie kontrolowanej o szerokości 50 m gazociągu wysokiego ciśnienia, oznaczonego na kopii mapy zasadniczej, na której sporządzono rysunek planu, symbolami „gWA200” oraz „gWD200”.**

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 24 maja 2022 r. Rada Miejska w Kietrze podjęła uchwałę nr XLVII/506/2022 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Kietrz.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz Kietrza przedstawił Wojewodzie Opolskiemu 1 czerwca 2022 r. przedmiotową uchwałę wraz z dokumentacją prac planistycznych w celu oceny ich zgodności z przepisami prawa.

Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających organ nadzoru, na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.) w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, zawiadomił w dniu 21 czerwca 2022 r. Przewodniczącego Rady Miejskiej w Kietrze o wszczęciu postępowania nadzorczego.

Pismem z 24 czerwca 2022 r., znak WKB.6722.9.2022.ES, Burmistrz Kietrza złożył wyjaśnienia wobec podniesionych zarzutów.

Analiza przedłożonej uchwały oraz dokumentacji prac planistycznych, a także wyjaśnień Burmistrza, wykazała naruszenie **art. 15 pkt 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741 ze zm.) w związku z § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz., poz. 640)** z powodu ustalenia przeznaczenia terenu sprzecznego z zakazami wynikającymi z tego rozporządzenia.

Obszar objęty postanowieniami kontrolowanej uchwały, t.j. teren o symbolu 34R, leży w sąsiedztwie dwóch nitek gazociągów wysokiego ciśnienia. Jak wynika z treści mapy wykorzystanej do sporządzenia rysunku planu, obie nitki gazociągu przebiegają na północ od granic terenu 34R: w najmniejszych odległościach około 15 m i 85 m.

Ze zgromadzonej w aktach dokumentacji wynika (pismo operatora gazociągów przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z 16 grudnia 2021 r.), że jednym z tych gazociągów, położonym w większej odległości od obszaru planu, jest gazociąg wysokiego ciśnienia Obrowiec-Racibórz o parametrach DN 250PN 4,0 MPa. Przyjmując najszerszą z możliwych stref kontrolowanych organ nadzoru ustalił, że nie objęłaby ona swoim zasięgiem terenu 34R.

Podobnej analizie – z uwagi na wpływ na sposób zabudowy i zagospodarowania terenu 34R – poddał organ nadzoru przebieg drugiej, bliższej nitki gazociągu, oznaczonej na mapie pochodzącej z powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego symbolami „gwA200” oraz „gwD200”. Gazociąg ten uwidocznił się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Kietrz z 2010 r.¹⁾ jako „nieczynny gazociąg DN200”. W związku z tym obowiązują dla niego szerokości stref kontrolowanych określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, czyli szerokości stref kontrolowanych dla gazociągów wybudowanych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

Zgodnie § 2 pkt 30 ww. rozporządzenia, strefa kontrolowana gazociągu to obszar wyznaczony po obu stronach gazociągu, którego linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu, w którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się transportem gazu ziemnego podejmuje czynności w celu zapobieżenia działalności mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłowe użytkowanie gazociągu. Szerokość strefy kontrolowanej zależy od daty budowy gazociągu, ciśnienia nominalnego oraz jego średnicy. Strefy kontrolowane gazociągu, jako stwarzające szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, powinny być wprowadzone do ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Kontrolowana uchwała nie ustanawia jednak żadnych ograniczeń związanych z lokalizacją gazociągu.

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Gminie Kietrz nie udało się ustalić, jaki podmiot powołany w trybie przepisów ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r., poz. 716 ze zm.) jest operatorem gazociągu oznaczonego symbolami „gwA200” oraz „gwD200”. Nie jest też znana dokładna data jego budowy, ani maksymalne ciśnienie robocze, od których uzależniona jest szerokość strefy kontrolowanej.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Kietrz, przyjętym uchwałą nr XXXVII/330/2017 z 22 czerwca 2017 r., przedmiotowy gazociąg został oznaczony jako nieczynny, co zdaniem Gminy wyłącza obowiązek ustanowienia dla tego gazociągu stref kontrolowanych. Stanowiska tego nie podziela tutejszy organ nadzoru. Zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, dla gazociągów należy wyznaczyć, **na okres ich użytkowania**, strefy kontrolowane. Prawodawca nie wskazał przy tym w jaki sposób określić stan „użytkowania” gazociągu – czy jest nim faktyczny przesył gazu, czy też tylko potencjalna możliwość takiego przesyłu. Co więcej - na gruncie przepisów ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.) i orzecznictwa sądowno-administracyjnego przystąpienie do użytkowania obiektu jest jednorazową czynnością, która może zostać poprzedzona obowiązkiem uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Jeśli zatem gazociąg został kiedyś oddany do użytkowania, to w świetle przepisów Prawa budowlanego jest on nadal użytkowany i bez znaczenia pozostaje okoliczność, czy jest obecnie faktycznie wykorzystywany do przesyłu albo dystrybucji gazu. W tym stanie rzeczy należy uznać, że ujawniony na aktualnej mapie zasadniczej pochodzącej z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego gazociąg podlega przepisom rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

Istotą ustanowienia stref kontrolowanych gazociągów jest zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego. W związku z tym – z powodu braku bliższych danych o przedmiotowym gazociągu, organ nadzoru przyjął dla niego maksymalną szerokość strefy ze względu na rodzaj zabudowy możliwej do realizacji na terenie 34R. Załącznik nr 2 do rozporządzenia określa szerokość stref kontrolowanych gazociągów układanych w ziemi o ciśnieniu gazu powyżej 0,4 MPa do 10,0 MPa wybudowanych przed dniem 12 grudnia 2001 r. lub dla których przed tym dniem wydano pozwolenie na budowę. Dla gazociągów o ciśnieniu nominalnym powyżej 2,5 do 10,0 MPa rozporządzenie ustala 50 –metrową szerokość strefy kontrolowanej, w której zakazuje się lokalizacji przewodów kanalizacyjnych, kanałów sieci ciepłej, kanalizacji kablowej i wodociągów mających bezpośrednie połączenie z pomieszczeniami dla ludzi i zwierząt. Ponieważ na terenie 34R dopuszczono realizację sieci infrastruktury technicznej należało w tym zakresie dokonać ingerencji nadzorczej w postanowienia kontrolowanej uchwały. Ze względu na układ przepisów uchwały, wspólnych dla wszystkich terenów oznaczonych symbolem R, organ nadzoru nie ma możliwości stwierdzenia częściowej nieważności aktu poprzez usunięcie konkretnej jednostki redakcyjnej. Stwierdzono

¹⁾ Uchwała nr XLVII/268/2010 Rady Miejskiej w Kietrze z 27 maja 2010 r.

zatem częściową nieważności uchwały „w zakresie, w jakim dopuszczono możliwość realizacji na terenie 34R sieci infrastruktury technicznej w strefie kontrolowanej o szerokości 50 m gazociągu wysokiego ciśnienia, oznaczonego na kopii mapy zasadniczej, na której sporządzono rysunek planu, symbolami „gwA200” oraz „gwD200”. Pozostałe ustalenia dla terenu 34R, jak i jego przestrzenny zasięg nie podlegają ingerencji nadzorczej.

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym formułują dwie przesłanki zgodności z przepisami prawa uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Pierwszą jest uwzględnienie zasad sporządzania planu, co oznacza, że władztwo planistyczne wyrażone w podjętej uchwale nie może naruszać przepisów prawa materialnego. Druga przesłanka zgodności dotyczy zachowania ustawowej procedury sporządzania planu oraz właściwości organów uczestniczących w tej procedurze, a określona jest jako zachowanie trybu sporządzenia planu. Jak wykazano powyżej badana uchwała narusza zasady sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

O zakresie niniejszego rozstrzygnięcia zadecydowała treść art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego powoduje nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. W orzecznictwie sądów administracyjnych istnieje zgodny pogląd, że naruszenie prawa zostaje ocenione jako istotne, wtedy, kiedy prowadzi w konsekwencji do sytuacji, gdy przyjęte ustalenia planistyczne są jednoznacznie odmienne od tych, które zostałyby podjęte, gdyby nie naruszono zasad lub trybu sporządzania planu miejscowego (np. wyrok NSA z dnia 15 marca 2018 r., sygn. akt II OSK 2286/17). W świetle tego stanowiska stwierdzone naruszenie należy uznać za istotne, gdyż prawidłowo zastosowane przepisy o ograniczeniach w strefach kontrolowanych gazociągu skutkowałyby zakazem realizacji sieci infrastruktury technicznej.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu, za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

z up. Wojewody Opolskiego
Zastępca Dyrektora
Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości

Magdalena Turek